BORD LI JIRREGOLA L-KERA

MAĠISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar il-Ħamis, 12 ta' Diċembru 2024

Rikors Nru: 522/2023
Nru fuq il-Lista: 13

Carmela k/a Carmen Borg Bonaci (ID 935346M) bħala mandatarja tal-assenti Michael Degiorgio (ID 467157M)

vs

Ronald Marmara (ID 697355M) u Rita Marmara (ID 463056M)

Il-Bord;

Ra r-rikors ġuramentat promotur imressaq fl-20 ta' Ottubru 2023[1], flimkien mad-dokumenti hemm annessi, fejn, *ad litteram,* ġie premess u ntalab is-segwenti:

1. *Illi r-rikorrenti hija l-mandatarja tal-assenti Michael Degiorgio u dan kif jirriżulta mill-kopja tal-prokura li qiegħda tiġi hawn annessa u mmarkata* *<u>Dok A</u>;*

[1] A fol 1 *et seq* tal-proċess.

2. *Illi r-rikorrenti Michael Degiorgio huwa l-proprjetarju tal-fond St. George's Flats, Flat 1, Triq l-Isperanza, Mosta, liema fond kien jinkera lill-intimati Marmara versu l-kera ta' tliet mija u żewġ Ewro (€302) pagabbli kull sena bil-quddiem;*

3. *Illi dan il-fond kien ġie akkwistat mill-ġenituri tar-rikorrenti Degiorgio, ossija Anthony u Carmela Degiorgio permezz tal-kuntratt tad-19 ta' Frar 1972 fl-Atti tan-Nutar Antoine Carbonaro li kopja tiegħu qiegħda tiġi hawn annessa u mmarkata Dok B;*

4. *Illi Anthony Degiorgio miet fit-13 ta' Lulju 1984 u l-wirt tiegħu iddevolva permezz tat-testment unica charta tas-16 ta' Ġunju 1984 fl-Atti tan-Nutar Joseph Brincat u dan kif jirriżulta minn Dok C sa F hawn annessi;*

5. *Illi Carmela Degiorgio mietet fis-6 ta' Marzu 2018 u l-wirt tagħha iddevolva permezz tat-testment tat-12 ta' Jannar 2016 fl-Atti tan-Nutar John Gambin u dan kif jirriżulta minn Dok G sa J hawn annessi;*

6. *Illi ai termini tal-aħħar testment tagħha, l-imsemmija Carmela Degiorgio ħalliet il-fond in kwistjoni b'titolu ta' prelegat lir-rikorrent Michael Degiorgio, inkluż b'legato di cose altrui is-sehem li kien jappartjeni lil żewġha;*

7. *Illi permezz tad-dikjarazzjoni causa mortis tat-13 ta' Frar 2019 fl-atti tan-Nutar John Gambin u l-att ta' imissjoni fil-pussess fl-atti tan-Nutar John Gambin tal-istess ġurnata, li kopja tagħhom qegħda tiġi hawn annessa u mmarkata Dok K u L, l-esponenti ġie immess fil-pussess ta' ħwejġu;*

8. *Illi l-kirja għaf-favur tal-intimati Marmara kienet ilha viġenti ferm qabel l-1 ta' Ġunju 1995 u għalhekk l-inkwilini kellhom il-protezzjoni ai termini tal-Kap 69 tal-Liġijiet ta' Malta;*

9. *Illi fl-14 ta' Lulju 2020, ir-rikorrenti Michael Degiorgio intavola proċeduri ta' indoli kostituzzjonali, fejn talab lill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali)*[2]*:*

"i. Tiddikjara u tiddeċiedi illi fil-konfront tar-rikorrenti l-opra tal-Ordinanza li Tirregola l-Tiġdid tal-Kiri tal-Bini ossija l-Kap 69 tal-Liġijiet ta' Malta inkluż imma mhux limitat għall-Artikoli 3 u 4 tal-istess Kap u bl-opra tal-Liġijiet viġenti li qegħdin jagħtu dritt ta' rilokazzjoni lill-intimati Marmara tal-fond St. George, Flat 1, Triq l-Isperanza, Mosta u li qegħdin iċaħdu lill-esponenti milli jirċievi kirja ġusta, wasslu u/jew qegħdin iwasslu għall-vjolazzjoni d-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti kif protetti bl-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, u l-Ewwel Artikolu tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea (l-Ewwel Skeda tal-Kap. 319 tal-Liġijiet ta' Malta) u tal-Artikolu 14 tal-istess Konvenzjoni u 45 tal-Kostituzzjoni.

ii. Tordna u Tagħti lir-rikorrenti r-rimedji kollha li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xierqa fis-sitwazzjoni nkluż li jiġi dikjarat illi l-intimata ma tistax tiqba' tużufruwixxi mill-protezzjoni tal-liġi kif ukoll billi tordna l-iżgumbrament tal-intimati Maramara mill-fond de quo.

iii. Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-intimati jew min minnhom huma responsabbli għal kumpens u danni sofferti mir-rikorrenti b'konsegwenza

[2] Rikors Kostituzzjonali Numru 129/2020 LM, fl-ismijiet 'L-Avukat Mario Mifsud (K.I. numru 501774M) bħala mandatarju ta' Michael Degiorgio (Passaport numru 945236) -vs- L-Avukat tal-Istat u Ronald Marmara (K.I. nru 697355M) u Rita Marmara (K.I. nru 463056M)'.

tal-vjolazzjoni minnhom sofferta ai termini tal-Artikolu 41 tal-Konvenzjoni Ewropea.

iv. Tillikwida l-istess kumpens u danni kif sofferti mir-rikorrenti, ai termini tal-Artikolu 41 tal-Konvenzjoni Ewropea.

v. Tikkundanna lill-intimati jew minn minnhom iħallsu l-istess kumpens u danni likwidati ai termini tal-Artikolu 41 tal-Konvenzjoni Ewropea.

Bl-ispejjeż kontra l-intimati inkluż l-ispejjeż tal-ittra uffiċjali li minn issa inġunti għas-subizzjoni."

10.*Illi permezz ta' sentenza mogħtija fit-22 ta' Settembru 2021, L-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) ddeċidiet il-kawża bil-mod segwenti (vide Dok M):*

"1) Tilqa' s-sitt, is-seba' u l-ħdax-il eċċezzjoni tal-intimat Avukat tal-Istat u tiċħad l-eċċezzjonijiet l-oħra kollha tiegħu;

2) Tilqa' t-tieni, is-seba', it-tmien u d-disa' eċċezzjoni tal-intimati Marmara u t-tielet eċċezzjoni tagħhom limitatament kif fuq ingħad, filwaqt li tiċħad l-eċċezzjonijiet l-oħra kollha tagħhom;

3) Tilqa' limitatament l-ewwel talba tar-rikorrent u tiddikjara u tiddeċiedi illi r-rikorrent Degiorgio sofra ksur tad-drittijiet fundamentali tiegħu kif sanċit fl-Ewwel Artikolu tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni Ewropea (Kap. 319 tal-Liġijiet ta' Malta);

4) Bħala rimedju għad-danni pekunjarji u non-pekunjarji sofferti mir-rikorrent, il-Qorti qiegħda tikkundanna lill-intimat Avukat tal-Istat iħallas lir-rikorrent kumpens fis-somma komplessiva ta' tlett elef u tliet mitt Euro (€3,300);

5) ***Il-Qorti qiegħda tidderiġi lill-intimati Marmara sabiex ma jibqgħux jistrieħu fuq id-dispożizzjonijiet tal-Kap. 69 tal-Liġijiet ta' Malta fir-rigward tal-okkupazzjoni tal-fond mertu ta' dawn il-proċeduri****.*[3] *"*

11.*Illi ma sar l-ebda appell mis-sentenza tat-22 ta' Settembru 2021, u għaldaqstant din għaddiet in ġudikat (vide Dok N);*

12.*Illi, għaldaqstant, in vista tas-sentenza suċċitata, l-intimati Marmara ma setgħux jistrieħu iżjed fuq il-protezzjoni ġja offruta mid-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta;*

13.*Illi ciononostante huma xorta waħda baqgħu jokkupaw il-fond de quo, u kien għalhekk li kellha ssir din il-kawża;*

14.*Illi l-fatti fuq imsemmija qed jiġu formalment konfermati mir-rikorrenti permezz ta` affidavit hawn anness u mmarkat Dok N, u fl-opinjoni tar-rikorrenti, l-intimati m'għandhomx difiża valida xi jressqu.*

Għaldaqstant ir-rikorrenti nomine titlob bir-rispett li dan il-Bord jogħġbu, prevja kwalsiasi dikjarazzjoni u/jew provvediment opportun:

i. *Jiddeċiedi l-kawża bil-proċedura sommarja speċjali a tenur tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 16A, tal-Kap. 69 tal-Liġijiet Malta;*
ii. *Jiddikjara illi l-kirja in diżamina hija tterminata għar-raġunijiet hawn fuq spjegati; u*

[3] Enfasi tar-rikorrenti.

iii. *Jordna l-iżgumbrament tal-intimati mill-proprjetà fuq imsemmija fi żmien qasir u perentorju li jiġi hekk lilhom prefiss.*

Ra d-digriet tal-1 ta' Novembru 2023[4].

Ra dak li seħħ fis-seduta tal-21 ta' Frar 2024[5], fejn l-intimati (issa finalment notifikati) urew li *prima facie* kellhom difiża valida xi jressque. Dakinhar il-proċedura hekk imsejjħa giljottina spiċċat u l-intimati ingħataw il-jedd li jressqu risposta formali

Ra dak li seħħ fis-seduta tas-6 ta' Ottubru 2022[6], fejn il-Bord kif preċedentement presedut, ċaħad l-ewwel talba riferibbli għad-dispensa tas-smigħ għaliex sab li l-intimata uriet li *prima facie* hija kellha difiża valida x'tagħti.

Ra r-risposta tal-intimati mressqa fis-27 ta' Frar 2024[7].

Ra dak li seħħ fis-seduta tal-15 ta' Marzu 2024[8] fejn ġiet milqugħa talba sabiex jiġu allegati l-atti tal-proċeduri fl-ismijiet **l-Avukat Mario Mifsud *noe* vs L-Avukat tal-Istat *et,*** (Rik Nru 192/202) finalment deċiżi mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) fit-22 ta' Settembru 2021.

Ra l-affidavit tal-intimati imressaq fit-23 ta' April 2024[9].

---

[4] A fol 65 tal-proċess.
[5] Verbal relattiv jinsab a fol 72 tal-proċess.
[6] Verbal relattiv jinsab a fol 45 tal-proċess.
[7] A fol 73 *et seq* tal-proċess.
[8] Verbal relattiv jinsab a fol 75 tal-proċess.
[9] Nota relattiva tinsab a fol 76 tal-proċess.

Sema' l-kontro-eżami mwettaq lill-intimat Ronald Marmara fis-seduta tat-2 ta' Mejju 2024[10].

Sema' l-kontro-eżami mwettaq lill-mandatarja rikorrenti fis-seduta tat-12 ta' Ġunju 2024[11].

Ra n-nota ta' sottomissjoniet tar-rikorrenti *nomine* intavolata fil-31 ta' Lulju 2024[12].

Ra n-nota ta' sottomissjonijiet responsiva tal-intimati mressqa fit-30 ta' Settembru 2024[13].

Ra dak li seħħ fis-seduta tal-21 ta' Ottubru 2024 fejn ġie maqbul li l-proċeduri jitħallew għas-sentenza[14].

Ra l-atti proċesswali kollha, inkluż dawk tal-kawża fl-ismijiet **l-Avukat Mario Mifsud *noe* vs L-Avukat tal-Istat *et,*** (Rik Nru 192/202) finalment deċiżi mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) fit-22 ta' Settembru 2021.

Ikkunsidra;

Illi kif jirriżulta mill-*iter* hawn fuq riprodott, jirriżulta ċar li l-kwistjoni tal-lum hija purament waħda legali. L-azzjoni tar-rikorrenti trid l-iżgumbrament tal-

[10] Xhieda relattiva tibda a fol 79A tal-proċess.
[11] Xhieda relattiva tibda a fol 81 tal-proċess.
[12] Din tibda a fol 81 tal-proċess.
[13] Din tibda a fol 94 tal-proċess.
[14] Verbal relattiv jinsab a fol 108 tal-proċess.

intimati u dan bħala konsegwenza tas-sentenza kostituzzjonali riferuta hawn fuq. Dawk il-proċeduri nbdew fis-sena 2020 u ġew maqtuha finalment fit-22 ta' Settembru 2021.

Illi l-fatti li taw Qabel ma jgħaddi sabiex jinvestiga l-mertu, jeħtieġ li jiġu miktuba kelmtejn dwar l-eċċezzjonijiet tal-intimati. Fl-ewwel żewġ eċċezzjonijiet tagħhom huma jilmentaw li l-azzjoni hija ħażina għaliex huma jgawdu titolu validu skond l-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta. Addirittura fl-ewwel eċċezzjoni tagħhom, isir riferiment għall-artikolu 12B(11) tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta, meta dan l-artikolu, li kien frott ta' deċiżjoni kostituzzjonali importanti[15], tneħħa mill-korp tal-liġi tagħna mal-miġja tal-Att XVII tas-sena 2021 u għalhekk ma kienx aktar jeżisti meta nbdew dawn il-proċeduri.

Illi l-Bord ikollu jistqarr li ma tantx jinsab impressjonat b'dawn l-eċċezzjonijiet, li jagħmlu riferiment għal-liġi żbaljata (u waħda ineżistenti). Tassew, minn qari tal-atti fil-proċeduri kostituzzjonali u mill-fatti kollha jirriżulta ċar li din il-kirja issib l-għeruq tagħha fil-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta u minn imkien ma jissemma xi ċens.

Illi b'daqshekk ma jfissirx li l-azzjoni rikorrenti hija destinata li tirnexxi, għaliex kien dejjem l-oneru tagħha li tipprova l-għażla u l-mertu tal-każ tagħha[16]. Illi huwa ben risaput li l-għażla ta' x'tip u għamla ta' kawża ssir hija deċiżjoni totalment imħollija f'idejn min irid jipproponiha[17]. Dwar dan, ħadd m'għandu

[15] Referenza qiegħda ssir għas-sentenza fl-ismijiet **<u>Robert Galea vs Avkat Ġenerali *et,*</u>** (Rik Kost Nru: 53/2019/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-6 ta' Ottubru 2020 li kienet sabet li l-artikolu 12B(11) tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta kien leżiv tal-jeddijiet

[16] Ħadt ma jindaħal x'tip ta' kawża ssir.

[17] F'dan is-sens issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **<u>Mark Cassar v. Direttur tad-Dipartiment tal-Iżvilupp Rurali *et,*</u>** (App Ċiv Nru: 10/2007/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-25 ta' Ottubru 2023 fejn ġie mfakkar hekk: *"L-appellant ma jistax issa*

jindaħal u hija għażla libera[18] ta' min irid li jqiegħed jew jiżgura xi dritt li għandu[19] għall-iskrutinju ta' awtorità ġudizzjarja. B'hekk jekk xi rikorrent jagħżel li jillimita l-pretensjoni tiegħu fuq kawżali unika, awtorità ġudikanti trid toqgħod fuq dik il-pretensjoni biss[20]. Dan ma huwa xejn għajr kliem ieħor għal-

---

jwikki n-nuqqasijiet tiegħu fuq l-Ewwel Qorti u jippretendi li dik il-Qorti kellha tmur 'lil hinn minn dak li oriġinarjament talab' billi tħassar il proċess tal-evalwazzjoni kollu kemm hu. Daqskemm li l-appellant kien ħieles li jfassal ir-rikors maħluf bil-mod ta' kif għoġbu jfasslu, daqstant ieħor għandu issa jerfa' r-responsabbiltà u l-konsegwenzi ta' dik l għażla." Fuq l-istess vena, ssir referenza wkoll għas-sentenza fl-ismijiet **Euro Finance Corporation Limited vs Fal-Con Limited,** (App Ċiv Nru: 132/2008/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-15 ta' Ġunju 2023 fejn intqal hekk: *"Huwa minnu li l-Qorti hija fid-dmir li żżomm dejjem quddiem għajnejha dak li jkun qiegħed jintalab mill-parti attriċi. Madankollu, fl-għarbiel tagħha tat talbiet attriċi l-Qorti m'għandhiex tħares biss lejn it-talbiet iżda wkoll lejn ir-rikors maħluf kollu kemm hu, inkluż dak li jingħad fil-premessi tiegħu. Tassew, minn qari ta' dak kollu li jingħad fir-rikors maħluf qabel ma jsiru t-talbiet, wieħed ikun jista' jislet stampa ċara ta' x'inhuwa l-ħsieb u l-iskop wara l-kawża".*

[18] Issir referenza għas-sentenza parzjali fl-ismijiet **Oreste Gatt vs Domenic Cutajar,** (Ċit Nru: 670/2001/1) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar is-27 ta' Settembru 2009 fejn, b'awtorità, ngħad hekk: "*Illi l-Qorti ma tapprovax l-atteġġament tal-attur – kif sottomess f'ismu - li ladarba l-għażla tal-azzjoni hija f'idejh, l-imħarrek m'għandux jiddetta x'azzjoni messu beda l-attur. Huwa minnu li hu l-attur li jagħżel l-għamla ta' azzjoni li jixtieq iressaq kontra l-imħarrek, imma ma' dan għandu jiżdied li l-attur irid jerfa' l-konsegwenza ta' kif jogħġbu jfassal dik l-azzjoni magħżula minnu. Jekk dik l-għażla tissarraf f'att li jkun nieqes minn partikolarità essenzjali jew ksur fil-forma, hu jrid iseffaq wiċċu mal-effetti li dan in-nuqqas iġib;"*

[19] F'dan is-sens il-ġurista **Lodovico Mortara** jgħallem hekk: "*La sentenza non crea dal nulla un diritto subbiettivo, ma conferisce forza ed effetto di diritto subbiettivo ad una pretesa presentata al magistrato sotto forma di domanda o di eccezione; e fa presumere che questo diritto abbia preesistito all'iniziamento del rapporto processuale, per il tempo che conviene alla sua natura e alle circostanze particolari del fatto.*[19] - Commentario del Codice e delle Leggi di Procedura Civile, II Volum, Casa Editrice Dottor Francesco Vallardi, III edizzjoni, a fol 547. Bl-istess mod jgħid il-ġurist **Piero Calamandrei**, meta bil-mod filosofiku tiegħu dwar il-kunċett tal-karattru ta' sentenza jgħid hekk: "*La sentenza ha carattere dichiarativo; in quanto essa non mira a creare il diritto, non tende a formare nuovi rapport giuridici, ma si limita a riconoscere le concrete volontà di legge, nelle quali giá, prima del processo e senza l'intervento del giudice, la norma astratta si é specializzata, indirizzandosi ai soggetti del rapporto giuridico controverso."* – Opere Giurdiche, Vol I, Problemi Generali del Diritto e del Processo, Roma TrE-PRESS, stampat wara awtorizzazzjoni mill-eredi tiegħu fis-sena 2019, a fol 67.

[20] Kif kellha okkażjoni tfakkar riċentement il-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) fis-sentenza fl-ismijiet **Johnnie Azzopardi *noe* vs Dentist David Muscat *et*,** (App 262/2016/1) mogħtija nhar id-9 ta' Jannar 2024: *"Fis-sistema legali tagħna, il-proċess ċivili jiskatta biss fuq l-impuls ta' min jidhirlu li nkisirlu xi dritt u għalhekk ifittex il-ħarsien tal-Qorti (ne procedat iudex ex officio). Barra minn hekk, sta għal min jiftaħ il-kawża li jiddetermina l-kontenut tal-proċess; li jiddelinea l-kontroversja li fuqha trid tiddeċiedi l-Qorti (ne eat iudex ultra petita partium). Permezz tad-domanda tiegħu, l-attur jorbot, u fl-istess ħin jillimita, lill-Qorti dwar l-oġġett tal-*

fatt li l-għażla tal-bażi tal-azzjoni tmiss biss lill-attur[21]. Dawn ir-regoli jgħoddu b'mod komplet ukoll fi proċeduri quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera li għandu wkoll[22] joqgħod strettament mal-kawżali dedotti fir-rikors promotur[23].

Illi madanakollu, dan in-nuqqas, skond kif sejjer jiġi issa deċiż, jaf ikun t'importanza fir-rigward tal-ispejjeż.

Illi l-fatti tal-każ sa fejn rilvanti għal dawn il-proċeduri huma dawn:

ġudizzju. Il-Qorti hija marbuta li tiddeċiedi preċiżament fuq id-dritt affermat fid-domanda, u mhux fuq xi dritt ieħor; fuq id-dritt jew drittijiet kollha affermati, imma mhux lil hinn minnhom. Bl-att li bih tinfetaħ il-kawża, l-attur huwa marbut li jidentifika l-fatti kostituttivi li huwa jpoġġi bħala r-raġuni tad-domanda tiegħu."

[21] Hekk kif ġie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **Nutar Dottor Charles Vella Zarb et vs Anna Vella,** (Rik Maħluf Nru: 291/1999/1) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-8 ta' Frar 2006 (mhux appellata) u ċioé li "*Jibqa' dejjem il-fatt li x-xejra tal-azzjoni tiddependi mill-għażla tal-parti attriċi li tressaqha u hija determinata mill-għamla tal-azzjoni hekk magħżula u mit-talbiet magħmula."*

[22] Il-Bord jissenjala hawn l-artikolu 20(1) tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta.

[23] Issir referenza għal dak li ġie raġunat u finalment deċiż fis-sentenza fl-ismijiet fl-ismijiet **Bartolo & Kyle Limited vs Thomas Micallef,** (App Ċiv Nru: 115/2002/2) mogħtija mill-qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar il-10 ta' April 2018. Issir ukoll referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Adriana Testaferrata Abela vs Joseph Azzopardi,** (App Ċiv Nru: 1/2002/2) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar it-12 ta' Lulju 2007. F'dik is-sentenza intqal hekk: *"Daqstant iehor, pero`, hi ghal kollox korretta l-affermazzjoni ta' din il-Qorti, diversament presjeduta, illi jekk ir-rikorrenti ma jkunux hadu hsieb jestendu l-kawzali minnhom dedotta billi jinkludu ragunijiet ohra fit-talba taghhom, il-Bord ma setax jargina ruhu 'l hinn mill-kawzali kif dedotta u, anzi, kellu joqghod strettament fil-parametri taghha. Ara "Mario Mizzi et -vs- Victor Stellini", 23 ta' Gunju 2000; …………Jigi premess qabel xejn illi l-"kawza" ta' domanda hija rraguni guridika taghha, ossija l-fundamentum agendi taghha. Ara "William Leonard -vs- Dr. Francesco Sammut", Qorti ta' l-Appell, 1 ta' Ottubru 1887. Din, bhala origini tad-domanda, tiddistingwi ruhha mill-oggett ta' l-att promotur, li huwa "cio che è attualmente domandato". Ara "Negte. Emanuele Scicluna nomine -vs- Giovanni Xuereb, Registratore", Appell Kummercjali, 10 ta' Ottubru 1885. Isegwi minn dan illi r-raguni guridika, ossija l-causa petendi, hi dik li tigi mill-parti azzjonanti adottata bhala bazi tal-pretiza avvanzata. Din s' intendi ghandha liskop li sservi biex ticcirkoskrivi l-gharfien mill-gudikant talmizura preciza intiza mill-parti. Din biss, u mhux xi kwestjonijiet jew konsegwenzi ohra*; Similment ġie wkoll deċiż hekk f'kawżi quddiem il-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri ta' Raba fejn fis-sentenza fl-ismijiet **Dr. Mark Said LL.D. *noe* vs Vincenzo Grixti,** (App Ċiv Nru: 18/1987/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar id-9 ta' Jannar 2008 fejn intqal hekk: *"Ir-rikors promotur, kif formulat, ma jawtorizzax lil sid ir-raba' jirriprendi l-pussess lura tieghu ghal dik ir-raguni tal-ksur tal-kondizzjonijiet tal-kirja billi tali kawzali mhix dedotta. Jikkonsegwi illi l-Bord ma kellux jikkonfondi haga m' ohra u jiddeciedi fuq kawzali li l-parti ma tkunx ressqet ghal konsiderazzjoni u decizjoni tieghu dwarha".*

1) Michael Degiorgio huwa sid il-kera tal-intimati tal-fond mertu ta' dawn il-proċeduri.
2) Din hija kirja li bdiet fis-sena 1977 u l-intimati baqgħu jokkupaw il-fond b'titolu ta' kera.
3) Fis-sena 2020 infetħu proċeduri ta' natura kostituzzjonali u konvenzjonali mir-rikorrent (b'mandatarju differenti) fejn ġie allegat li din il-kirja kienet qiegħda tikser id-drittijiet ta' propjetà tar-rikorrent.
4) Permezz ta' deċiżjoni mogħtija fit-22 ta' Settembru 2021, il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) sabet leżjoni u ordnat li l-intimati ma jistgħux jibqgħu jistrieħu fuq il-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta.
5) Ma sar l-ebda appell minn din is-sentenza.

Illi dan il-Bord huwa ben konxju li m'huwiex l-irwol tiegħu jinterpreta sentenzi ta' natura kostituzzjonali[24], iżda ta' spiss qiegħed jiġri quddiem dan il-Bord li jiġu mressqa proċeduri bħal dawn, fejn il-bażi tal-azzjoni tkun propju dak li ġie deċiż fil-qafas kostituzzjonali. Fil-fehma tal-Bord, l-istudju għandu jkun tal-*iter* proċesswali sħiħ ta' dawk il-proċeduri, inkluż tal-kunsiderazzjonijiet li jkunu wasslu għal-parti deċiżorja[25].

---

[24] Jgħodd hawn dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **<u>Roberto Carlos Calleja vs L-Avukat Ġenerali *et,*</u>** (Rik Kost Nru: 2/2018/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali u ċioé: *"Il-Bord li Jirregola l-Kera ma għandux is-setgħa jiddikjara li liġi hija bla effett; dik is-setgħa tmiss biss lill-qrati ta' kompetenza kostituzzjonali. Huwa biss meta jiġi dikjarat – f'sentenza mogħtija minn qorti ta' kompetenza kostituzzjonali li torbot lill-partijiet li jkollu quddiemu – li liġi hi bla effett illi l-bord jista' u għandu ma jagħtix effett lil dik il-liġi u jiċħad difiżi msejsa fuqha."*
[25] Il-Bord jagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **<u>Joseph Camilleri vs Lilian Mallia,</u>** mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-5 ta' Ottubru 1998 fejn ingħad hekk: *"però, sussegwentement jista' jiġri illi d-deċiżjoni ma tkunx internament fil-parti dispositiva tas-sentenza iżda anke fil-parti razzjonali tagħha meta fil-motivazzjoni tiġi definita u riżolta xi vera kwistjoni b'mod li dik il-parti tkun il-premessa loġika u neċessarja mad-dispożittiv u allura dik il-parti tifforma ħaġa waħda mid-dispożittiv li kollha flimkien jiffurmaw il-ġudikat."* Hekk ukoll, issir referenza għas-sentenza klassika fl-ismijiet **<u>Giovanni Grima vs Victor Fava *et,*</u>** mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-26 ta' Mejju 1967 fejn, b'referenza

Illi din tal-lum għalhekk hija differenti minn sentenzi oħra fejn, il-pronunzjament tas-sentenza fil-qafas kostituzzjonali tkun **ingħatat qabel** id-dħul tal-Att XXIV tas-sena 2021. Hemmhekk, jidħlu kunsiderazzjonijiet oħra (kemm jekk taħt il-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta u anke taħt il-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta[26]), u ċioé dawk tad-dritt kweżit u r-retroattivita tal-liġi. Dan il-Bord, kif presedut, diġà kellu okkażjoni jitkellem *in funditus* dwar dan[27], iżda jqis li l-fatti ta' dan il-każ m'humiex applikabbli. Dan qiegħed jingħad minħabba s-segwenti.

Illi fir-rikors promotur tal-azzjoni kostituzzjonali, naturalment, peress li din infetħet fis-sena 2020, ma kienitx qiegħda tikkontempla talba għal-ksur tal-jedd

---

għal-sentenza preċedenti, ġie mfakkar hekk: *"Hu veru illi dan, ma jingħadx in termini fid-dispożittiv tas-sentenza appellata. Iżda kif intqal fis-sentenza mogħtija fil-kawża "Farrugia Gay v. Farrugia" (Kollez. Vol. XXIV, I,157) "per riconoscere il vero portata di una sentenza, occorre indagare quale fosse stato la questione sulla quale il Giudice fu chiamato a pronunziarsi e la discussione che precedette il suo giudizio, ed esaminare il dispositivo nel suo complesso, raffrontandolo, mettendolo in armonia colla motivazione la quale è anche parte integrale della sentenza sebbene non ne sorga il giudicato". L-istess ħaġa ntqal minn din il-Qorti filkawża "Debono v. Matthews" (App. Ċiv. 24 ta' Ottubru. 1966) ċioè illi "id-dispożittiv ma jistax ma jinqarax fid-dawl tal-premessi". Fl-appell "Dottor Caruana v. Dottor. Buhagiar (App. Ċiv. 17 ta' Diċembru, 1965) din il-Qorti qalet: "Biex dikjarazzjoni tkun konklussiva jew obbligatorja ma tridx tkun merament raġunament jew sempliċi motiv iżda vera soluzzjoni ta' kwistjoni trattata fis-sentenza li tirrappreżenta ilkonklużjoni finali tal-Qorti fuq il-kwistjoni. Dak li hu importanti huwa li s-soluzzjoni jew il-konklużjoni tkun inkluża fis-sentenza u ma jimpurtax f'liema parti tagħha." Fl-aħħar nett fil-kawża "Testaferrata Bonnici v. Testaferata Bonnici" (App. Ċiv. 12 ta' Mejju 1958) intqal – u dak hu partikularment appożitu għall-każ preżenti – illi "vera soluzzjoni ta' kwistjoni trattata fis-sentenza li tirrappreżenta ilkonklużjoni finali tal-Qorti fuq il-kwistjoni."*Issir referenza wkoll għas-sentenza fl-ismijiet **David Vincenti Libreri vs Anthony *sive* Twanny Baldacchino *et*,** (Rik App Nru: 1065/18/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-25 ta' Jannar 2023 fejn ingħad hekk *"Minn qari tas-sentenza fis-sħiħ tagħha, huwa ċar biżżejjed għal din il-Qorti li kienu l-kunsiderazzjonijiet hekk kif riprodotti fil-paragrafu ta' qabel dan li sewwasew irrappreżentaw il-vera soluzzjoni għall-kwistjoni f'dik il-kawża. Minħabba f'hekk, u dejjem fid-dawl tal-prinċipji ġurisprudenzjali hekk kif imsemmija aktar kmieni, din il-Qorti tqis li l-parti hawn fuq imniżżla trid ta' bilfors tinqara ħaġa waħda mad-dispożittiv ta' dik l-istess sentenza"*. Bl-istess mod, issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Maria Grazia Spiteri *et* vs Bryan Theuma,** (App Ċiv Nru:741/2017/2) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-10 ta' Ottubru 2023.

[26] Utli hawn issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Robert Galea vs Avukat Ġenerali *et*** (Rik Kost Nru: 53/2019/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-6 ta' Ottubru 2020, rigwardanti l-artikolu 12B(11) li kien jeżisti f'dak iż-żmien.

[27] Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Rebecca Hyzler *et* vs Anthony Vella *et*,** (Rik Nru: 600/2022) mogħtija minn dan il-Bord nhar it-22 ta' Mejju 2023 (mhux appellata).

fundamentali tal-propjetà fuq l-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta, għaliex sa dak iż-żmien dan kien wieħed ineżistenti. Iżda, s-sentenza ingħatat fit-22 ta' Settembru 2021 u għalhekk wara d-dħul fis-seħħ tal-Att XXIV tas-sena 2021, li nieda proċedura bħal dik li tinsab fl-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta. Dawk l-atti kostituzzjonali ġew allegati bħala prova f'dawn il-proċeduri, u min qari tal-istess ma jirriżulta minn imkien li r-rikorrenti qatt talbet li dik il-Qorti tikkonsidra u tqis xi leżjoni wkoll tal-liġi l-ġdida li kienet daħlet fis-seħħ fil-mori tal-proċeduri[28]. Illi l-Bord jara li s-sentenza bejn l-istess partijiet ingħatat ftit xhur wara li daħal fis-seħħ l-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta. Iktar qrib żminijietna, il-Qorti Kostituzzjonali saħqet li f'każijiet bħal dawn, il-Qorti għandha tagħmel *caveat* fid-deċiżjoni tagħha fejn tiċċara li d-dispożizzjonijiet il-"ġodda" m'għandhomx jinqraw ukoll bħala leżivi[29]. Wara

---

[28] Il-Bord jagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Tarcisio Vella *et* vs L-Avukat Ġenerali *et,*** (Rik Kost Nru: 24/16/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-26 ta' Ottubru 2022 fejn ingħad hekk: "*Il-Qorti tibda billi tirrileva li m'hemmx dubju li s-sentenza tal-ewwel Qorti tirreferi għal-liġi kif kienet qabel l-introduzzjoni tal-emendi permezz tal-Att XXVII tal-2018. Dan mhux biss peress li l-kawża ġiet intavolata qabel ma ġew introdotti dawn l-emendi u l-ewwel Qorti qatt ma ġiet mitluba li tippronunzja ruħha dwar il-kostituzzjonalita` tal-Artikolu 12B, iżda wkoll peress li l-ewwel Qorti stess ikkonsidrat li "dak li jaħsbu għalih l-emendi ġodda jaqgħu barra mill-parametri tal-proċeduri odjerni." Għalhekk, meta d-decide tiġi moqrija fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet mill-ewwel Qorti, m'għandu jkun hemm l-ebda dubju li ddikjarazzjoni li dwarha qed jilmentaw l-appellanti ma tirreferix għall-emendi introdotti fl-2018. Il-Qorti tinnota inoltre li l-ewwel Qorti llimitat id-dikjarazzjoni ta' nuqqas ta' kostituzzjonalita` għall-Artikolu 12(2)(b) tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta biss. Però, għalkemm ma jirriżulta bl-ebda mod li l-ewwel Qorti pprekludiet l-applikazzjoni tal-Artikolu 12B fil-konfront tal-appellanti bid-dikjarazzjoni tagħha, din il-Qorti tqis li sabiex jiġi skansat kwalunkwe ekwivoku jkun għaqli li jsir caveat fid-dikjarazzjoni magħmula mill-ewwel Qorti sabiex ma jkun hemm l-ebda dubju li din id-dikjarazzjoni hija bla ħsara għall-applikabbilita` tal-Artikolu 12B. Dan għaliex, minkejja dak ikkonsidrat hawn fuq, l-ewwel Qorti għamlet iddikjarazzjoni li dwarha qed jilmentaw l-appellanti b'mod ġenerali fir-rigward tal-Artikolu 12, u mhux biss fir-rigward tal-Artikolu 12(2)(b) in linja mal-bqija tad-deċide, u mingħajr ma speċifikat li dan kien qiegħed isir bla ħsara għall-emendi l-ġodda.*

[29] Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Cleo Almerigo vs Mario Magri *et,*** (Rik Kost Nru: 326/2021) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar it-22 ta' Jannar 2024 fejn, f'każ simili ntqal hekk: "*Din il-Qorti tinnota illi l-kawża odjerna ġiet intavolata qabel l-emendi introdotti permezz tal-Att XXIV tal-2021 u konsegwentement kull dikjarazzjoni magħmula mill-Ewwel Qorti għandha tolqot l-operazzjoni tal-liġi hekk kif kienet viġenti fil-mument li ġiet intavolata l-kawża. Konsegwentement din il-Qorti tifhem li kwalunkwe pronunzjament li sar mill-Ewwel Qorti kien intenzjonata għall-istat tal-liġijiet hekk kif kienu viġenti mal-preżentata tal-kawża odjerna. 19. Madanakollu u tenut kont li l-Att XXIV tal-2021 ġie introdott fil-liġi tagħna bl-*

kollox, hemm issa numru ta' sentenzi tal-istess Qorti Kostituzzjonali li sabet li l-mekkaniżmu tal-artikolu 12B tal-Kapitolu 158 tal-Liġijiet ta' Malta[30] u l-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta m'humiex leżivi[31]. Huwa ċar għal dan

---

intenzjoni li joffri rimedju ordinarju, u tenut kont li l-mertu tal-kawża odjerna ma jirrelatax mal-Att XXIV tal-2021, ma għandu jkun hemm l-ebda tip ta' pronunzjament li b'xi mod jagħti l-impressjoni li jkun qiegħed jingħadda ġudizzju fuq kwistjoni li l-Ewwel Qorti ma ġietx mitluba tindaga fuqha". Il-Qorti mbagħad għalqet hekk: *"Din il-Qorti b'hekk jidhrila li hemm lok li tali 'caveat' jiġi miżjud fid-decide u konsegwentement sejra tilqa' dawn l-appelli li jitneħħa kull dubju dwar jekk l-intimati Magri ma jistgħux jieħdu vantaġġ mil-liġi hekk kif applikabli issa bl-Att XXIV tal-2021. Dawn l-aggravji għalhekk sejrin jintlaqgħu fis-sens illi d-dikjarazzjoni li bil-liġi kif kienet fis-seħħ fiż-żmien relevanti nkisru l-jeddijiet tar-rikorrenti ma għandhiex tinftiehem illi għandha żżomm lill-intimati Magri milli jinqdew bid-disposizzjoniiet tal-Kap. 69 kif issa fis-seħħ wara l-Att XXIV tal-2021."* Issir referenza wkoll għas-sentenza fl-ismijiet **Mary Lourdes Scapellato vs Georgia Sammut *et*,** (Rik Kost Nru: 112/20/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar il-1 ta' Diċembru 2021 fejn ingħad hekk: *"Detto dan, il-Qorti tqis illi hemm lok li jsir caveat fid-deċiżjoni tal Ewwel Qorti li l-konvenuta ma tistax tistrieħ aktar fuq il-protezzjoni tal- Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta u l-Att X tal-2009. L-ewwelnett ittalbiet attriċi kienu espressament jirrigwardaw l-Artikoli 3, sa fejn dan jitratta awmenti fil-quantum tal-kera pagabbli, u l-Artikolu 4 tal-Kapitolu 69 tal- Liġijiet ta' Malta u l-Artikolu 1531C tal-Kodiċi Ċivili u għalhekk iddikjarazzjoni tal-Ewwel Qorti kellha ssir biss fir-rigward ta' dawn l-artikoli. Dan ġialadarba kienu dawn l-artikoli li kien jifformaw il-mertu tal-kawża odjerna. Inoltre, peress illi fil-mori ta dan l-appell daħal fis-seħħ l-Att XXIV tal-2021, il-Qorti tqis illi din id-dikjarazzjoni għandha tkun mingħajr ħsara għall-applikabbilita` tal-emendi l-ġodda introdotti fil-liġi u kwalunkwe protezzjoni li dawn jagħtu lill-appellanti Sammut, ġaladarba dawn lemendi ma kinux is-suġġett ta' dawn il-proċeduri u għalhekk il-validita` konvenzjonali tagħhom ma hija bl-ebda mod impunjata".* Hija ta' interess ukoll is-sentenza fl-ismijiet **Simon Mercieca vs Avukat Ġenerali *et*,** (Rik Kost Nru: 80/2019/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar il-1 ta' Diċembru 2021 fejn ingħad hekk: *"Ċertament l-emendi mdaħħla fil-Kap. 69 bl-Att XXIV ta-2021 ma jħassrux it-telf li ġarrab l-attur qabel daħlu fis-seħħ, u għalhekk dawk l-emendi ma jolqtux il-likwidazzjoni tad-danni. Min-naħa l-oħra l-ewwel qorti sabet li d-dispożizzjonijiet tal-Kap. 69 li jiksru l-jeddijiet tal-attur kienu dawk fis-seħħ meta nfetħet il-kawża, u mhux dawk li daħlu fis-seħħ wara. Barra minn hekk, l-attur ma għandu ebda jedd miksub ta' żgumbrament tal-konvenuta Mugliett, billi l-ewwel qorti, għar-raġunijiet tajba mogħtija fis-sentenza, ma ordnatx l-iżgumbrament. Għalhekk ma hemmx raġuni għala l-konvenuta Mugliett ma għandhiex tinqeda bil-Kap. 69 kif issa emendat. Dik il-parti tas-sentenza li żżomm lill-konvenuta Mugliett milli tinqeda bil-Kap. 69 għandha għalhekk titħassar.*

[30] Fost oħrajn issir referenza għas-sentenzi fl-ismijiet **Selby Limited *et* vs Avukat tal-Istat *et*,** (App Kost Nru: 348/2021/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar id-29 ta' April 2024; **Monica Magro *et* vs John Mary Schembri *et*,** (App Kost Nru: 256/2022/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar id-29 ta' April 2024 u **Tabib Dottor Jacob Vella *et* v. Paul Magro *et*,** (App Kost Nru: 380/21/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar il-25 ta' Ottubru 2023.

[31] Fost oħrajn issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Francis Borg *pro et noe* vs Mary Lourdes Fava *et*,** (App Kost Nru: 24/21/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-7 ta' Ottubru 2024 u dik fl-ismijiet **Carmelo *sive* Charlo Spiteri,** (App Kost Nru: 222/20/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar is-26 ta' Ottubru 2022.

il-Bord li lanqas il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) fil-proċeduri anteċedenti ma kellha l-ħsieb tgħid b'xi mod oppost.

Illi rispettosament, l-ġurisprudenza li ssemmi r-rikorrenti m'humiex ta' fejda għall-argument tagħha, għaliex huma kollha sentenzi li jirrigwardaw sejbien ta' vjolazzjoni **qabel il-promulgazzjoni tal-liġi**[32]. Hemmhekk iva, kif diġà kellu okkażjoni jgħid dan il-Bord, ir-riżultat ikun l-iżgumbrament tal-intimat. Eżemplari huma wkoll numru ta' sentenzi fil-każ ta' kirja kummerjċali, fejn il-leġislatur ma ħejjiex proċeduri simili u għażel li ma jilleġislax[33].

Illi jiġi b'hekk li dik il-Qorti sabet ksur tal-liġi kif kienet **qabel** il-promulgazzjoni tal-Att XXIV tas-sena 2021 biss. Dan ifisser li dik il-Qorti sabet ksur tal-liġi **kif kienet** qabel l-introduzzjoni tal-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta u minn imkien ma jirriżulta li sabet ksur anke ta' dan l-aħħar artikolu hekk kif introdott. Hekk għandha tinqara d-deċiżjoni tal-Prim Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali). Fi kliem ieħor, l-intimati ma jistgħux jinqdew bid-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta kif kienu qabel l-emendi, u mhux kif ġew tali dispożizzjonijiet wara[34].

---

[32] Fil-kawża **Ann *sive* Felicity Wismayer vs Patricia Engerer,** (Rikors Nru 77/2021) deċiża finalment fl-istadju *in recissorio* mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar il-15 ta' Marzu 2023, il-kawża kostituzzjonali preċedenti kienet ingħatat fis-16 ta' Marzu 2021. Fil-kawża **Patricia Curmi *et* vs Miriam Pace *et*,** (Rik Nru: 192/2020) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar it-22 ta' Ġunju 2022, il-kawża kostituzzjonali preċedenti kienet ingħatat fis-6 ta' Ottubru 2020. Fil-kawża fl-ismijiet **Emanuel Bezzina *et* vs Madeline Bezzina,** (Rik Nru: 904/2021/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar it-28 ta' Frar 2024, il-kawża kostituzzjonali preċedenti kienet ingħatat 27 ta' Jannar 2021.

[33] Issir referenza fost diversi għas-sentenzi fl-ismijiet **George Grech *et* vs Segretarju Permanenti fil-Ministeru tal-Finanzi *et*,** (App Ċiv Nru: 402/2023) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) nhar id-9 ta' Ottubru 2024; **Maria Stella *sive* Estelle Azzopardi vs Bluerock Operations Limited,** (Rik Nru: 315/2024) mogħtija mill-Bord nhar il-20 ta' Settembru 2024 (mhux appellata); **Raymond Zerafa *et* vs Jokate Group of Companies Ltd,** (Rik Nru: 586/2023) mogħtija minn dan il-Bord nhar il-1 ta' Marzu 2024.

[34] Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Reginald Fava *et* vs Avukat Ġenerali *et*,** (App Kost Nru: 28/2019/1) mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali nhar it-23 ta' Frar 2022 fejn ingħad hekk *"Il-Qorti tosserva illi filwaqt li fil-passat, id-dikjarazzjoni pretiża mill-appellanti, kienet, parti integrali mir-rimedju mogħti mill-qrati domestiċi mogħnija b'kompetenza kostituzzjonali,*

Illi għalhekk, r-rikorrenti ma kisbet l-ebda dritt kweżit fuq il-liġi l-ġdida. L-istess rikorrenti għandha kull jedd li tressaq proċeduri a tenur tal-artikolu 4A tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta, iżda mhux li titlob l-iżgumbrament għar-raġunijiet miġjuba f'dawn il-proċeduri.

Għaldaqstant il-Bord qiegħed jiddisponi minn din il-vertenza billi jiċħad it-talbiet rimanenti[35] tar-rikorrenti.

Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq il-Bord isib li huwa xieraq li kull parti tħallas l-ispejjeż tagħha[36].

Dr Joseph Gatt LL.D.
Maġistrat

Annalise Spiteri
Deputat Reġistratur

---

illum, dikjarazzjonijiet bħalma qegħdin jeżiġu l-appellanti, m'għandhomx ikunu aktar parti millkonsiderazzjonijiet magħmula mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-Sede Kostituzzjonali tagħha u dawk tal-Qorti Kostituzzjonali. Huwa pależi illi bl-introduzzjoni tal-Att XXIV tal-2021, il-Leġislatur assenja dan il-kompitu lill-Bord li Jirregola l-Kera, u ħoloq proċess appożitu li jwassal għal tali determinazzjoni (o meno) wara eżami akkurat ta' numru ta' kriterji sanċiti fil-liġi mill-istess Bord."

[35] Dan peress li l-ewwel talba rigwardanti deċiżjoni ta' dan il-każ mingħajr smigħ ġiet miċħuda fl-udjenza tat-trattazzjoni dwar id-dispensa tas-smigħ.

[36] Dan għaliex l-eċċezzjonijiet prinċipali tal-intimati rreferew għal-liġi ħażina.